

Inrichting ‘Ecologische verbindingszone Sparrenrijk – Kampina’

Ruimtelijke onderbouwing bij aanvraag omgevingsvergunning

Boxtel, januari 2013

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Het plan.....	3
1.3 Huidige situatie	3
1.4 Toekomstige situatie	3
2. Beleid.....	5
2.1 Rijksbeleid.....	6
2.2 Provinciaal beleid.....	6
2.2.1 Analyse beleidskaarten “Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant”	7
2.3 Gemeentelijk beleid	8
2.3.1 Het Groene Woud	8
2.3.2 Structuurvisie Verfrissend Bostel 2011	8
2.3.3 Projectplan Ecologische verbindingszone	9
2.3.4 Bestemmingsplan Buitengebied 2011	9
3. Overige aspecten	12
3.1 Flora- en Faunawet.....	12
3.2 Water.....	12
3.2.1 Watervergunning	12
3.3 Milieu	12
3.3.1 Bodemkwaliteit	12
3.3.2 Ontgronding.....	12
3.3.3 Cultuurhistorie en archeologie	12
3.3.4 Overig.....	13
3.4 Haalbaarheid.....	13
3.5 Procedure	13

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De ecologische verbindingszone Sparrenrijk – Kampina heeft als doel het verbinden van de twee genoemde bos- en natuurgebieden. Het plan verbindt deze gebieden door een aansluiting te maken te maken tussen Sparrenrijk en de ecologische zone langs de Kleine Beerze, plaatselijk ook bekend als Smalwater.

In maart 2009 stelde het college van burgemeester en wethouders het projectplan voor de ecologische verbindingszone Sparrenrijk – Kampina vast en gaf daarbij tevens groen licht voor het inzetten van gemeentelijke gronden en het aanvragen van subsidies. Na het ontvangen van een subsidie van de provincie Noord-Brabant werd er in november 2009 besloten om te starten met de realisatie.

Op basis van het projectplan heeft grondverwerving en grondruil plaatsgevonden. Vanaf 2009 zijn er reeds gedeelten van de zone aangelegd, onder andere tijdens de nationale boomfeestdagen. Wat nog rest is de afronding van de werkzaamheden, een tekening van alle werkzaamheden is bijgevoegd. De werkzaamheden die nog uitgevoerd gaan worden betreft onder andere:

- ☐ Het graven en dempen van sloten/greppels/laagtes;
- ☐ Het graven van poelen;
- ☐ Het gedeeltelijk ophogen van gronden;
- ☐ Het aanleggen van drainage;
- ☐ Het aanleggen van faunapassages;
- ☐ Het plaatsen van rasters en poorten;
- ☐ Het bewerken en inzaaien van percelen met gras/bloemen/kruiden mengsel;
- ☐ Aanplant van bosplantsoen en bomen.

De aanleiding van het opstellen van deze ruimtelijke onderbouwing is strijdigheid van een deel van de werkzaamheden met het vigerende bestemmingsplan. Het betreft het graven van poelen in de bestemming “Natuur” en de aanleg van de EVZ buiten de aanduiding “milieuzone-ecologische verbindingen” op de verbeelding en binnen de bestemmingen “Agrarisch” en “Agrarisch, agrarisch bedrijf”.

1.2 Het plan

Voor de ligging van de gehele verbindingszone en de motivering van de aanleg wordt verwezen naar het bijgevoegde projectplan. De betreffende percelen zijn gelegen in de omgeving van de Esschebaan, Nergena, Dennendreef in het noordelijk gedeelte van de gemeente Boxtel.

1.3 Huidige situatie

De betreffende percelen zijn op het kaartje op de volgende pagina rood omlijnd weergegeven. Een deel van de percelen is nog in gebruik als landbouwgrond, de overige gronden zijn reeds ingericht als natuur.

1.4 Toekomstige situatie

In de toekomstige percelen worden er poelen gegraven in de percelen ter vergroting van de ecologische waarde van het terrein. De poelen komen globaal te liggen zoals aangegeven op onderstaande kaarten. Tevens worden er kleine hoogteverschillen gemaakt en worden er bomen en struiken aangeplant. Onder een drietal wegen worden faunapassages aangelegd. Voor de exacte werkzaamheden wordt verwezen naar de bijgevoegde tekeningen.

Figuur 1: ligging percelen

2. Beleid

2.1 Rijksbeleid

De Nota Ruimte bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en bevat de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land. Het schept ruimte voor ontwikkeling uitgaande van het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet' en verschuift het accent van het stellen van ruimtelijke beperkingen naar het stimuleren van gewenste ontwikkelingen.

Het plangebied ligt binnen de Nota Ruimte in Nationaal landschap Het Groene Woud. Daarnaast is het plangebied gelegen dicht bij de Robuuste Ecologische Verbinding 'De Beerze en op enige afstand ligt Vogel- en habitatrichtlijn gebied 'Kampina en Oisterwijkse vennen en bossen'. Nationaal Landschap Het Groene Woud heeft als kernkwaliteiten het groene karakter, de kleinschalige openheid en het samenhangend complex van beken, essen, kampen, bossen en heides. Deze landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten moeten behouden blijven, duurzaam beheerd worden en waar mogelijk worden versterkt. In samenhang hiermee zal de toeristisch-recreatieve betekenis moeten toenemen. In algemene zin geldt dat binnen het Nationaal Landschap ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn, mits de kernkwaliteiten van het landschap worden behouden of worden versterkt (ja, mits-regime).

De Robuuste Ecologische Verbinding De Beerze wordt een beekdal met een aaneenschakeling van natte graslanden, moerassen en broekbossen. De zone verbindt zo grote natuurgebieden als de Cartierheide, de Neterselse Heide, Baest, Kampina, de landgoederen bij Vught en het Dommeldal.

De Natura 2000 gebieden Kampina en Oisterwijkse vennen en bossen vormen samen een licht glooiende dekzandlandschap, met U-vormige paraboolduinen, met bossen, vennen, heide en overgangen naar schraalgraslanden in beekdalen. In zijn algemeenheid is het ruimtelijk beleid voor de VHR-NB-wet en EHS-gebieden gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. De bescherming van de wezenlijke kenmerken en waarden vindt plaats door toepassing van een specifiek afwegingskader, het zogenoemde 'nee, tenzij-regime'.

Met de realisatie van de poelen wordt nieuwe natuur ontwikkeld. De inrichting van de ecologische verbindingszone draagt bij aan de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap Het Groene Woud door het groene karakter te versterken. De verbindingszone sluit aan op de Robuuste Ecologische Verbindingszone De Beerze. De realisatie heeft geen negatieve effecten op het Natura 2000 gebied 'Kampina en Oisterwijkse vennen en bossen'. Zie hiervoor ook flora en fauna. Door via de Beerze het bosgebied Sparrenrijk te verbinden met het gebied 'Kampina en Oisterwijkse vennen en bossen' vindt een ecologische versterking van al deze afzonderlijke gebieden plaats. Het initiatief is derhalve geheel in overeenstemming met rijksbeleid.

2.2 Provinciaal beleid

De “Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant” bevat in hoofdzaak regels die gemeenten in acht moeten nemen bij het opstellen van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen waarbij afgeweken wordt van bestemmingsplannen. Daarmee is de verordening het toetsingskader voor de ontwikkelingen waar deze onderbouwing betrekking op heeft. Het beleid is op een aantal themakaarten weergegeven. Op de volgende pagina zijn uitsneden van al deze kaarten te zien. Per thema wordt vervolgens toegelicht hoe de voorgenomen ingreep zich verhoudt tot dit beleidsveld.

2.2.1 Analyse beleidskaarten “Verordening ruimte 2011 Noord-Brabant”

Cultuurhistorie

Op dit beleidsvlak zijn geen waarden aangegeven op de kaart ter plekke van de voorgenomen werkzaamheden.

Natuur en Landschap

Zoekgebied voor ecologische verbindingszone

Ontwikkelingen intensieve veehouderij

Extensiveringsgebied
Verwevingsgebied

Overige agrarische ontw. en windturbines

Agrarisch gebied

Stedelijke ontwikkeling

Op dit beleidsvlak zijn geen waarden aangegeven op de kaart ter plekke van de voorgenomen werkzaamheden.

Water

Op dit beleidsvlak zijn geen waarden aangegeven op de kaart ter plekke van de voorgenomen werkzaamheden.

Voor de beleidsvelden cultuurhistorie, stedelijke ontwikkeling en water zijn geen waarden aangegeven op de kaarten. Er is dan ook geen sprake van strijdigheid met het provinciale beleid op deze punten.

Natuur en landschap

Op de kaart is een zoekgebied aangegeven voor een ecologische verbindingszone. Dat is wat er met de voorgenomen werkzaamheden gerealiseerd wordt. De werkzaamheden sluiten daarom naadloos aan op het provinciaal beleid in deze.

Ontwikkelingen Intensieve veehouderij

De activiteiten vinden plaats in extensiveringsgebied. In deze gebieden is uitbreiding van intensieve veehouderij niet toegestaan. In deze gebieden krijgen andere functies, zoals natuur en landschap, ecologie, recreatie etc. meer ruimte. De voorgenomen ontwikkelingen passen in dat beleid.

Overige agrarische ontwikkelingen en windturbines

Het gebied staat aangemerkt als agrarisch gebied. Dat zijn de gebieden die tussen de groenblauwe structuur het stedelijk gebied liggen. Het wordt omschreven als multifunctionele gebruikruimte voor land- en tuinbouw, natuur, water, recreatie toerisme en kleinschalige stedelijke functies. De voorgenomen ontwikkelingen passen binnen dit beleid.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkelingen passen binnen het provinciaal ruimtelijk beleid zoals opgenomen in de “Verordening Ruimte 2011 Noord-Brabant”.

2.3 Gemeentelijk beleid

2.3.1 Het Groene Woud

De gemeente Boxtel is de centrumgemeente van “Nationaal landschap Het Groene Woud” en voert voor het buitengebied reeds jarenlang een beleid gericht op onder andere landschappelijke kwaliteit, ecologie en biodiversiteit. Dat sluit aan bij de kernkwaliteiten van het nationaal landschap (het groene karakter). De voorgenomen ontwikkeling is vanuit die beleidslijn een zeer passende.

2.3.2 Structuurvisie Verfrissend Boxtel 2011

In de structuurvisie is het beleid per thema omschreven alsmede de koers voor de toekomst. Binnen de beschrijving van het beleid voor het thema “groen, water en landschap” wordt het projecten programma “verkwikkend buitengebied '09-'13” genoemd. De realisatie van natuur- en landschapsprojecten, waar deze EVZ er één van is, wordt daarbij expliciet genoemd.

In de visie voor de toekomst wordt voor het buitengebied het volgende streven benoemd:

- Het verbeteren van de ecologische relaties tussen de natuurgebieden. Bestaande en geplande ecologische verbindingszones langs beken moeten worden versterkt/ontwikkeld. Ontsnippering draagt eveneens bij aan het verbeteren van de ecologische relaties.

Binnen het programma “Beleven” in de structuurvisie is het leggen van ecologische relaties tussen natuurgebieden en het verhogen van de ecologische en landschappelijke kwaliteit als doel geformuleerd voor de periode 2011-2015. De aanleg van deze zone past daar geheel binnen.

De aanleg van de ecologische verbindingszone is derhalve geheel in overeenstemming met de gemeentelijke structuurvisie.

2.3.3 Projectplan Ecologische verbindingszone

Op 24 maart 2009 heeft het college van burgemeester en wethouders van Boxtel het projectplan voor de ecologische verbindingszone vastgesteld (zie bijlage). Daarmee heeft de gemeente aangegeven in te stemmen met de maatregelen die nu getroffen worden. Op 24 november 2009 is ingestemd met de inzet van gemeentelijke gronden en de start van de uitvoering.

2.3.4 Bestemmingsplan Buitengebied 2011

Het vigerende bestemmingsplan is het bestemmingsplan “Buitengebied 2011”. Hieronder volgt een analyse van de bestemmingen en waarden die in dit plan worden onderscheiden voor het plangebied.

Te graven poelen (strijdig gebruik)

Bestemming:	Natuur
Gebiedsaanduidingen:	Reconstructiewetzone extensiveringsgebied

Binnen de bestemming Natuur is op grond van artikel 15.3.1a het graven van de poelen aan te merken als strijdig gebruik.

Daarnaast is op de verbeelding behorende bij het bestemmingsplan de aanduiding “milieuzone-ecologische verbindingen” opgenomen. Ter plaatse van die aanduiding binnen de bestemmingen “agrarisch”(art. 3) en “agrarisch bedrijf”(art. 4) is de verwezenlijking van een ecologische verbindingszone toegestaan. Het project volgt echter niet geheel de aanduiding op de verbeelding. Hoewel de ecologische zone tevens bijdraagt aan de - toegestane - versterking landschappelijke en natuurwaarden wordt gezien de specifiek opgenomen regeling voor de EVZ ook op dit punt afgeweken van het bestemmingsplan.

Om die reden wordt de uitgebreide procedure voor een omgevingsvergunning gevolgd.

Overige werkzaamheden

Het betreft de volgende werkzaamheden:

- ☐ Het graven en dempen van sloten/greppels/laagtes;
- ☐ Het gedeeltelijk ophogen van gronden;

- ❑ Het aanleggen van drainage;
- ❑ Het aanleggen van faunapassages;
- ❑ Het plaatsen van rasters en poorten;
- ❑ Het bewerken en inzaaien van percelen met gras/bloemen/kruiden mengsel;
- ❑ Aanplant van bosplantsoen en bomen.

De werkzaamheden vallen in de volgende bestemmingen:

- ☐ Bestemming ‘Natuur’
- ☐ Bestemming ‘Verkeer - snelverkeer’
- ☐ Bestemming ‘Agrarisch’
- ☐ Bestemming “Agrarisch met waarden – Natuur en landschap’
- ☐ Bestemming ‘Bos’

De onderstaande waarden en gebiedsaanduidingen zijn van toepassing:

- ☐ Waarde ‘Leefgebied soorten van halfopen cultuurlandschap’
- ☐ Waarde ‘Attentiegebied EHS’
- ☐ Waarde ‘Archeologie – categorie 3’
- ☐ Waarde ‘Archeologie – categorie 4’
- ☐ Gebiedsaanduiding ‘reconstructiewetzone – ‘verwevingsgebied’
- ☐ Gebiedsaanduiding ‘milieuzone – ecologische verbindingen’

De waarden ‘Leefgebied soorten van halfopen cultuurlandschap’, ‘Attentiegebied EHS’ en de gebiedsaanduidingen ‘reconstructiewetzone – ‘verwevingsgebied’ en ‘milieuzone – ecologische verbindingen’ worden niet aangetast door de werkzaamheden. Deze waarden worden uiteindelijk versterkt door het aanleggen van de verbindingzone. De ontwikkelingen passen binnen de bestemmingsomschrijvingen.

Met de archeologische waarden is rekening gehouden zoals beschreven in paragraaf 3.3.3.

Bovenstaande is reden geweest voor de Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel om een positief advies te geven voor de werkzaamheden.

3. Overige aspecten

3.1 Flora- en Faunawet

Ter voorbereiding op de uitvoering van de werkzaamheden is door bureau BTL advies een flora- en fauna onderzoek verricht (zie bijlage). De conclusie is dat er geen vervolgstappen noodzakelijk zijn. Deze zullen dan ook niet ondernomen worden. Voor meer informatie wordt verwezen naar het onderzoek.

Er zal tijdens de uitvoering rekening gehouden worden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen door geen storende verlichting toe te passen. Ook zal er, voor zover er met de werkzaamheden mogelijk broedplaatsen in het geding zijn, buiten het broedseizoen gewerkt worden.

3.2 Water

Bij het graven van de poelen zijn feitelijk maar 2 aspecten van belang. Het betreft de toetsing aan de “Keur oppervlaktewateren” en het “Waterbeheerplan”.

De “Keur oppervlaktewater” ziet toe op de waterkwaliteit en –hoeveelheid in een gebied. De aanleg van de poelen is daarop niet of nauwelijks van invloed.

Binnen het waterbeheerplan is het de vraag of de ingreep van invloed is op “natte natuurparel/Natura 2000 gebied Kampina en Oisterwijkse bossen en vennen” en de ecologische hoofdstructuur langs de Beerze (Smalwater). De voorgenomen ingreep is hierop niet van invloed.

3.2.1 Watervergunning

De ingreep is ter toetsing voorgelegd aan waterschap De Dommel. Deze heeft hiervoor een watervergunning afgegeven en is daarmee als bevoegd gezag akkoord gegaan met de werkzaamheden.

3.3 Milieu

3.3.1 Bodemkwaliteit

De grond die vrijkomt bij het graven van de poelen wordt ter plekke verwerkt. Er zijn derhalve geen verplichtingen of belemmeringen vanuit de bodemkwaliteit.

3.3.2 Ontgronding

Er is geen vergunning nodig in het kader van de “Verordening ontgrondingen” van de provincie Noord-Brabant. Er kan volstaan worden met een melding. Deze melding zal worden verricht.

3.3.3 Cultuurhistorie en archeologie

Ter voorbereiding op de uitvoering is een archeologische onderzoek verricht door bureau ARCHAEO. Het rapport “Quickscan en advies archeologie Boxtel – EVZ Sparrenrijk/Kampina” is als bijlage bijgevoegd.

De conclusie in het rapport is dat voor de poelen waar deze onderbouwing op toe ziet geen nadere actie nodig is. Er is één poel die onder archeologische begeleiding aangelegd zal worden, de aanleg daarvan is echter niet in strijd met het bestemmingsplan. Deze onderbouwing geldt derhalve niet voor die poel.

3.3.4 Overig

De milieuaspecten geluid, luchtkwaliteit, geur, externe veiligheid, bedrijven en milieuzonering, verkeer & parkeren en kabels & leidingen zijn niet van toepassing bij de voorgenomen activiteiten.

3.4 Haalbaarheid

De financiële haalbaarheid van het project is geborgd door een subsidie van de provincie Noord-Brabant. Deze voorziet in een 100% bijdrage aan de aanlegkosten van de ecologische verbindingzone.

3.5 Procedure

De aanvraag van de omgevingsvergunning zal via de uitgebreide procedure lopen zoals die beschreven is in de “Wet algemene bepalingen omgevingsrecht” (Wabo). De mogelijkheden tot inspraak zijn binnen die procedure geborgd.

De vergunningaanvraag bevat meer werkzaamheden dan het graven van poelen. Al deze werkzaamheden zijn echter niet in strijd met het vigerende bestemmingsplan en zullen via de gebruikelijke afweging beoordeeld worden. Er is een advies over het totaal aan werkzaamheden gevraagd aan de “Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel (WUBBB) gevraagd. Op 24 oktober 2012 heeft de WUBBB een unaniem positief advies uitgebracht.